

Yttrande över remiss från Malmö stad gällande gestaltning av Malmö stadsmiljö

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) tackar för möjligheten att lämna synpunkter och har en del funderingar och synpunkter, se nedan.

Generella synpunkter

Hur skiljer sig dokumentet från översiktsplanen? Vem riktar dokumentet sig till och vad ska det ha för funktion? Det är lite vagt formulerat.

Funktion, Form och Framtid - hur har ni kommit fram till det? Är det bra kategorier? Är det nödvändigtvis så att de tre kategorierna ska vara lika stora? Hur har de växt fram? Form – vart kommer den fram i dokumentet? Vilken form ska det vara? Det som visas i alla kategorierna är snarare aktiviteter.

Styrdokumentet är så pass generellt hållet så att det är tveksamt vad det egentligen styr. Olika värdeord avlöser varandra och pekar inte i någon särskild riktning, mer än vad som redan finns i de globala målen för hållbarhet. Det saknas en direkt koppling till Malmö. Det finns visserligen i bilaga, men den är bakåtblickande. I bilagan framhävs ”best practice” exempel - hur och varför har de valts ut?

Det står inget konkret om hur någonting ska utvecklas. Eller vilka tillvägagångssätt som ska användas. Är det verkligen gestaltning som diskuteras i detta dokument? Det verkar handla mer om aktiviteter (medborgare borde dock själva få utrymme att skapa aktiviteter). Det behöver tydliggöras vad som avses med aktivering, särskilt i en värld där allt fler är stressade.

Det nämns att naturen ska bli mer integrerad i stadsrummet, men andra dimensioner av grönska – estetiska och upplevelsemässiga tas inte upp, dvs ett bredare sätt att förhålla sig till ekologi. Fler perspektiv borde vara med, till

exempel medborgarprocesser, klimatanpassningar som t.ex. värmeböljor. Det saknas generellt hur det ska göras.

Upplevelsen är att stadskärnan är i fokus i dokumentet och stadslivet som utgångspunkt. Stadsmiljön ska väl också finnas ute i bostadsområden? Det behandlas inte alls.

Illustrationerna uppfattas som otydliga för sammanhanget. Generisk grafik som inte är kopplad till Malmö. Varför? Tveksamt med bildmaterial som visar alkohol. Snäv bild av olika brukargrupper och funktioner. Ingen som går med barnvagn etc. Bildmaterialet framhäver en bild av yngre aktiva människor. Bredda målgruppen så att den täcker demografin.

Historiska spår – vilka väljs ut? Vilken historieskrivning är det man skriver? Historia eller nostalgi? Stort nutidsfokus – inte så mycket framtid. Tendenser som borde pekas på är t.ex. beredskap, stark digitalisering av stadsrummet (automater, reklamtäthet vid möbler, busskurer etc.). Det tas inte upp någonting i förhållande till exkluderande design (hostile design). Det borde visas större medvetenhet av dessa frågor.

Specifika synpunkter

Sid 7 - *"Utformningen av stadens platser och stråk ska stödja ett levande stadsliv och svara mot människors behov. Gestaltningen ska bygga på inkluderande stadsutveckling – med fokus på människors vardag och stadens kulturella liv."* Ett exempel på hur texten är ospecifik. Det står inte ens "människors varierande behov". Det kan tolkas som att det finne en underton av att alla vill/ska ha festivaler och högljudda spelningar. Det går inte att särskilja människors behov från andra levande organismer. Gestaltning måste ske för allt levande, annars löser vi inte uppdraget. Gestaltning bör snarare ses som en del av utvecklingen, gärna genom återanvändning och reparation av befintligt.

Sid 7 – *"bjuder in till möten och aktivitet"* - men också lugn, ro och avskildhet?

Sid 8 - Platsbaserad gestaltning måste ju ske även där det sker med enklare/billigare material.

Sid 9 – *"Här är Malmöborna delaktiga i utvecklingen och variationer mellan stadens delar kan lyftas fram i gestaltning både vid nyexploatering samt vid förändring av befintliga miljöer."* - Vad menas? Hur? Medborgardialog, men det är ganska kraftlöst i vissa fall, exempelvis nyexploatering. Oprecist med att stadens delar kan lyftas fram, det står ju i styckena ovan att det ska finnas variation.

Sid 10 (första stycket) - Bra. Men varför särskilja från människors behov? Se tidigare kommentar (s.7). Då är det ju inte människors behov som råder. Jättebra. Men det är ju en motsägelse i dokumentet.

Sid 11 – Inte helt passande rubrik (cirkulära) när det gäller gestaltning. Kanske lämpligare att tala om resurssnål? Det kan bli otydligt att använda cirkel i samma kontext som gestaltning.

Sid 11 – *"Tidlösa material av hög kvalitet samt låg klimatpåverkan är en långsiktig investering som lönar sig."* - Detta betyder att grundmaterial ska vara hög kvalitet, jättebra. I så fall ska det stå även tidigare i dokumentet, där man har olika ambition i olika delar av staden.

Sid 14 - *"En högre husrad och tillhörande publikt stråk mot havet skyddar en mer småskalig struktur i kvarter som vinden passerar över."* En fråga från oss (utan att vi är vindexperter) är om det inte hade varit bättre att möta vinden gradvis, snarare än med en högre husrad (skapar virvelvindar längre inåt land?)

Sid 21 - *"Millennieskogen ska vara en evigt grön skog där Malmöbornas träd samsas med jätteträd från dinosauriernas tidevarv, men där det också finns plats för gräs- och ängsmark och ett så kallat himmelsrum som är en plats för lugn och ro"* - Är det verkligen en plats för lugn och ro med tanke på yttre ringen/E6 som passerar 200 meter söder om platsen och lite längre bort till väster: Trelleborgsvägen?

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Christina Lunner Kolstrup efter föredragning av koordinatör Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av ämnesgrupp Landskapsdesign, institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning, SLU Alnarp.

Christina Lunner Kolstrup

Linda Ferngren